Μακεδονικά

Τόμ. 23, Αρ. 1 (1983)

Όσιος Ευγένιος ο Αιτωλός

Αθαν. Αγγελόπουλος

doi: [10.12681/makedonika.351](https://doi.org/10.12681/makedonika.351)

Copyright © 2014, Αθαν. Αγγελόπουλος

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Αγγελόπουλος Α. (1983). Όσιος Ευγένιος ο Αιτωλός. *Μακεδονικά*, 23(1), 412.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.351>

εσφαλμένη μεταφορά και απόδοση ξένων ονομάτων, μη ένιατο μερικές φορές σύστημα παραπομπών. Όλα όμως αυτά, σωστά ή υπερβολικά ή σχολαστικά ή και λεπτομερειακά, για τον όποιοδήποτε καλόπιστο έρευνητή και μελετητή μόνον σάν περιθωριακά μπορούν νά έκτιμηθούν. Γιατί έδω έχουμε έργο πού φανερώνει μεγάλη έρευνητική δραστηριότητα και κόπο, για δέ τό ζητούμενο, τή συνολική δηλ. ανάλυση τής καταστάσεως τοῦ Γένους στή Βορειοδυτική Μακεδονία κυρίως από τό 1878 μέχρι τό 1894, πηγή πρωτογενή. Τίποτε άλλο δέν μπορεί, ως έκ τούτου, νά αντισταθμίσει άρνητικά τό θετικό, έπιστημονικά και ίστορικά και έθνικά, κέρδος από τή δουλειά αυτή.

ΉΑριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘΑΝ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Σερτίου Π. Σιγάλα, μητροπολίτου Γρεβενών, Στο βωμό τής 'Ελευθερίας, Γρεβενά 1983, σσ. 102.

Ό σεβασμιότατος μητροπολίτης Γρεβενών Σέργιος, λόγιος κληρικός και καλός ποιμένας σήμερα τής ήρωικής επαρχίας Γρεβενών, μέ τό έργο του αυτό παρέχει ανάγλυφη εικόνα τής προσφοράς τής 'Εκκλησίας Γρεβενών τήν περίοδο τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγώνα και στή συνέχεια μέχρι τήν κατοχή και τήν πρόσφατη έθνική αντίσταση. Ἀποδεικνύει τήν αλήθεια μέσα από πηγές άνέκδοτες μέχρι σήμερα. Είναι πολύ χαρακτηριστικό τό 'Υπόμνημα τής 28 Αὐγούστου 1919, πού τό συνέταξε ό μητροπολίτης Γρεβενών Αιμιλιανός Β' μέ έντολή τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, και πού τό δημοσιεύει ό συγγραφέας (σσ. 29-46). Σ' αυτό μνημονεύονται 26 περιπτώσεις κληρικών όλων τών βαθμῶν ιερωσύνης στήν επαρχία Γρεβενών, πού βασανίστηκαν ή μαρτύρησαν υπέρ τής θρησκευτικής και έθνικής ταυτότητας τοῦ ποιμνίου τους. Ἀλλά και τό μοναστήρι τοῦ Ὁσίου Νικάνορος τής Ζάβορδας οὐκ ὀλίγα προσέφερε σέ αίμα και σέ μέσα γιά τόν αυτό σκοπό. Ἡ προσφορά τοῦ συγγραφέα είναι άνεκτίμητη και έπίκαιρη, εύχή μας δέ είναι νά συνεχίσει τήν παρόμοια έκδοτική προσπάθεια, γιατί τό άρχαιακό ύλικό πού διαθέτει ή 'Εκκλησία Γρεβενών είναι πολύτιμο και τά στοιχεία του πρέπει νά έλθουν στό φῶς τής δημοσιότητας.

ΉΑριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘΑΝ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Όσιος Εὐγένιος ό Αἰτωλός, Ἀθήναι 1983, σσ. 186.

Συνιστά έκδοση πρωτοβουλία τοῦ λογίου μητροπολίτου Καρπενησίου Νικολάου και άντιπροσωπεύει αξιόλογη συμβολή στό κεφάλαιο τής παιδείας τοῦ Γένους στήν τουρκοκρατία. Τό πρώτο μέρος τής εργασίας (σσ. 17-82) περιλαμβάνει τή βιογραφική αποκατάσταση τοῦ διδασκάλου τοῦ Γένους όσίου Εὐγενίου τοῦ Αἰτωλοῦ και τή διδασκαλική και πνευματική και συγγραφική δράση του στά Ἀγρυφα. Τά βιογραφικά είναι έργο, συγκροτημένο έπιστημονικά, τοῦ γενικοῦ έπιθεωρητοῦ Παναγιώτου Βλάχου. Τό δεύτερο μέρος (σσ. 83-110) περιλαμβάνει τά κατά τήν άγιοποίηση αυτού από μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως μέ εισηγήση τοῦ μητροπολίτη Καρπενησίου και τής Ἱερᾶς Συνόδου τής 'Εκκλησίας τής Ἑλλάδος, ένῶ τό τρίτο μέρος (σσ. 111-183) τήν άσματική ακολουθία. Πρόκειται γιά αξιόλογη συνολικά έκδοση και μοναδική στό είδος τής Ιστορική πηγή γιά τήν πορεία τής σχολικής κινήσεως στά Ἀγρυφα επί τουρκοκρατίας.

ΉΑριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘΑΝ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ